

Subjekt jako „ne-jsoucno“?

O subjektu nemůžeme říci, že je totožný se svou událostí, neboť je událostným děním své události vytvořen a vytvářen; nicméně tento subjekt nelze ani považovat za produkt událostného dění, eventuelně za nějakou stopu, relikv tohoto dění, neboť když událost skončí, subjekt po jejím konci nezůstává, nýbrž končí s ní. Navíc subjekt, který si událost utváří jako svůj vlastní, se postupně ujímá vlády nad původními automatismy a vedle nich, a to všude tam, kde se nějaký volný prostor pro „dourčování“ některých aktů a akcí. Nečiní to však proti události a proti jejím „cílům“, nýbrž naopak právě proto, aby ta událost dosáhla nejen svých cílů lépe, ale aby si navíc zvolila nějaké cíle nové, o který na samém počátku ještě nemohla být ani řeč. Událost, která si vytvoří svůj subjekt a předá mu jisté kompetence, má z toho sama nepochybně užitek – pokud subjekt neudělá chybu, pokud nezklame. Otázkou ovšem je zda takto vytvořený subjekt můžeme považovat za zvláštní, oddělené jsoucno – jistě nikoliv; ale právě tak nemůžeme subjekt považovat za něco události samé imanentního. To asi také ne, neboť pak by takový události imanentní subjekt nebyl ani události k ničemu, natož aby usnadnil a vůbec i umožnil události, aby překročila svůj vlastní stín, aby splnila úkol větší než aby jen řádně proběhla.

(Písek, 150922-2.)